

Beter vragen dan dwalen

De vragen van de rechtbank of het gerechtshof zijn leidend voor de gerechtelijk deskundige. Ik merk op dat de laatste jaren de vragen aan deskundigen zijn uitgedijd in aantal, breedte en diepgang. Niet zelden beslaan, in mijn vakgebied althans, de vragen meerdere pagina's of wordt verwezen naar uitgebreide vragen van partijen, die in de beantwoording dienen te worden betrokken. In voorkomende gevallen worden de door partijen aangedragen vragen een op een overgenomen in de vraagstelling van de rechter. Dat kan verwarrend zijn als in de formulering wordt uitgegaan van betwistbare premisses.

Een voorbeeld: een van de vijftien door de rechtbank aan mij voorgelegde vragen luidde: *Kunt u vaststellen hoeveel de schade van X bedraagt nu hij de uren die hij in de organisatie van deze rechtszaak heeft gestoken (bestaande uit ten minste de voorbereiding ten behoeve van de dagvaarding, meer dan honderd contactmomenten met zijn advocaat, meewerken aan de opstelling van diverse aktes door bewijsstukken in te leveren, en het bijwonen van twee mondelinge behandelingen) niet heeft kunnen aanwenden voor zijn gebruikelijke ondernemingsactiviteiten?* Iets zegt mij dat deze vraag uit de koker van X komt. Dat de tijdsbesteding van partij X kwalificeert als schade die voor vergoeding in aanmerking komt, zoals de vraagstelling lijkt te impliceren, vereist meen ik een juridisch oordeel dat niet op de weg ligt van een Business Valuator.

In een ander dossier werkte ik samen met een pensioenspecialist en collega gerechtelijk deskundige. De vraagstelling van de rechtbank in de echtscheidingszaak was uitgebreid en betrof kort samengevat het *“pensioen in eigen beheer”* en de wijze waarop de waarde daarvan tussen de man en de vrouw zou kunnen worden verdeeld. De pensioenspecialist stelde vast dat de vraagstelling uitging van een *pensioen* terwijl het een *lijfrenteverplichting* betrof, die was ontstaan bij de inbreng van de eenmanszaak in de besloten vennootschap. Die verwarring was mogelijk ingegeven door de procederende partijen en aldus voorgelegd aan de deskundigen. Toen dat eenmaal duidelijk was bleek een oplossing voor de hand liggend. Daarmee stond voor partijen de weg naar een schikking open en kon de zaak worden doorgehaald.

Een probleem van een uitgebreide, brede en diepgaande vraagstelling is dat ook onderzoek en beantwoording onvermijdelijk uitgebreider zijn. Evident is dat de beantwoording van breedvoerige vragen tijd vergt en veelal kostbaar is. Niet zelden zal dat de inzet van verschillende disciplines vereisen. De gerechtelijk deskundige is immers een specialist en dat brengt met zich mee dat deze *“steeds meer weet van steeds minder”*. Idealiter is de vraagstelling van de rechter beknopt, specifiek en gericht op de specialisatie van de deskundige. Of andersom geredeneerd; wordt een bij de opgestelde beknopte vragen passende deskundige geraadpleegd. Soms is dat feitelijk een verplaatsing van het probleem maar in de meeste gevallen een efficiënte bijdrage aan de geschilbeslechting, die ook de rechtspraak enigszins kan ontlasten.

Het LRGD registreert deskundigen op alle vakgebieden die werkzaam zijn in strafrecht, civiel recht en bestuursrecht. Deze bijdrage vindt plaats in een reeks van bijdragen van bij het LRGD geregistreerde deskundigen. Wilt u meer weten over het LRGD of de geregistreerde deskundigen, raadpleegt u dan de website www.lrgd.nl

Dit is een bijdrage van [Flip van Spaendonck](#), Business Valuator bij Van Spaendonck & Partners BV te 's-Hertogenbosch, geregistreerd bij het [LRGD](#) en het [NIRV](#).